

Rozwój rynku: Przetwory z mięsa i ryb (CN 16) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje wymianę handlową Unii Europejskiej z krajami spoza UE w dziale 16 Nomenklatury Scalonej („Przetwory z mięsa, ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, lub z owadów”) w latach 2015–2025. Dane pochodzą z interaktywnego serwisu TradeDashboard i obejmują roczne wartości, wolumeny oraz ceny jednostkowe, a także strukturę geograficzną i towarową. W omawianym okresie unijny handel tymi produktami przeszedł głęboką transformację: wartość eksportu wzrosła znacznie szybciej niż importu, wieloletni deficyt praktycznie zanikł, a główni partnerzy handlowi oraz kompozycja towarowa uległy wyraźnym zmianom.

1. Od deficytu do prawie zrównoważonego bilansu – eksport napędzany wzrostem cen

Wartość unijnego eksportu przetworów z mięsa i ryb wzrosła w ciągu dekady o blisko 50%, podczas gdy wolumen pozostał stabilny.

Oznacza to, że za dynamicznym przyrostem wartości stał przede wszystkim silny wzrost cen jednostkowych. Jak pokazują dane zagregowane, w 2015 r. UE wyeksportowała towary za 3,80 mld EUR, a w 2025 r. już za 5,67 mld EUR (+49,3%). Jednocześnie ilość wysyłanych produktów spadła o 2% (z 990 tys. ton do 971 tys. ton), co przełożyło się na wzrost średniej ceny eksportowej o 52,3% – z 3 834 do 5 841 EUR za tonę.

Import rósł wolniej, a jego wolumen wzrósł jedynie o 7,8%.

Po stronie importu wartość zwiększyła się z 4,61 mld EUR do 5,73 mld EUR (+24,3%), natomiast ilość sprowadzanych towarów wzrosła z 1,10 mln ton do 1,18 mln ton. Ceny importowe podniosły się o 15,3% (z 4 203 do 4 846 EUR/t). W rezultacie deficyt handlowy, który w 2015 r. wynosił 813 mln EUR, stopniał w 2025 r. do zaledwie 61 mln EUR – spadek o 92,4%. W latach 2021–2024 bilans był bliski zeru, a w pojedynczych okresach notowano nawet niewielkie nadwyżki.

Wskaźnik	2015	2025	Zmiana %
Eksport (mln EUR)	3 797	5 670	+49,3
Eksport (tys. ton)	990	971	−2,0
Cena eksportowa (EUR/t)	3 834	5 841	+52,3
Import (mln EUR)	4 610	5 731	+24,3
Import (tys. ton)	1 097	1 183	+7,8
Cena importowa (EUR/t)	4 203	4 846	+15,3
Bilans (mln EUR)	−813	−61	−92,4

Źródło danych: Dane ogólne

Poprawa bilansu szła w parze z rosnącą samowystarczalnością.

Wskaźnik zależności od importu netto (NIR) dla całej UE obniżył się z 21,8% w 2015 r. do 2,4% w 2024 r. (ostatni dostępny rok), co oznacza spadek o 89%. Towarzyszył temu spadek intensywności handlu zagranicznego oraz eksportowej skłonności sektora. Dane potwierdzają, że unijny przemysł przetwórczy zdobył przewagę konkurencyjną na rynkach pozaunijnych, oferując produkty o wyższej wartości jednostkowej.

Źródło: Zależność od importu netto

2. Przebudowa geograficzna wymiany – Ekwador i Chiny rosną, Brexit obniża import z UK, USA drugim rynkiem zbytu

Import z Wielkiej Brytanii załamał się po Brexicie, a jego lukę wypełniły przede wszystkim Ekwador i Chiny.

W 2015 r. Zjednoczone Królestwo było największym dostawcą (573 mln EUR), ale w 2025 r. wartość ta spadła do 325 mln EUR (−43%). Równocześnie Ekwador stał się liderem importu z wynikiem 981 mln EUR (+140%), a dostawy z Chin wzrosły o 160%, osiągając 530 mln EUR. Wysoką dynamikę odnotował także Wietnam (+51%).

Eksport UE do Stanów Zjednoczonych zwiększył się prawie trzykrotnie – z 155 mln EUR do 454 mln EUR (+194%).

USA stały się drugim po Wielkiej Brytanii rynkiem eksportowym, wyprzedzając Szwajcarię (327 mln EUR). Głównym odbiorcą pozostała Wielka Brytania z kwotą 3,22 mld EUR (+38%), odpowiadając za 57% całego unijnego eksportu w tym dziale. Silny wzrost odnotowała również Ukraina (z 16 do 98 mln EUR, +523%) oraz Serbia (z 41 do 91 mln EUR, +124%).

Zmienność dostaw i szoki cenowe uwidoczniły podatność niektórych łańcuchów dostaw.

Największą niestabilnością wolumenu importu charakteryzuje się Brazylia (współczynnik zmienności 0,57), której eksport mięsa do UE gwałtownie spadł w latach 2016–2021, zanim ustabilizował się na niższym poziomie. Wysoką zmienność wykazuje także import z Wielkiej Brytanii (0,42) i Chin (0,33). W 2022 r. odnotowano szereg szoków cenowych – ceny importowe z Filipin podskoczyły o 30%, z Ekwadoru o 26%, a z Chin o 25%. Te zaburzenia, związane m.in. z presją kosztową i ograniczeniami podażowymi, miały jednak charakter przejściowy.

Źródła:

Kierunki wymiany

Zmienność dostaw

Szoki cenowe

3. Ryby dominują w imporcie, mięso i kielbasy napędzają eksport – Polska liderem eksportu w UE

W strukturze importu największą pozycję zajmują przetwory rybne (kod 1604) o wartości 3,48 mld EUR w 2025 r., co stanowi 61% całego importu działu.

Segment ten росł stabilnie, a jego ceny importowe wzrosły z 4 024 do 4 951 EUR/t. Drugą co do wielkości kategorią jest przetworzone mięso (1602) z kwotą 1,11 mld EUR, gdzie po spadku w latach 2016–2021 nastąpiło odbicie. Najszybciej rosły jednak dostawy skorupiaków i mięczaków (1605) – wartość sięgnęła 1,09 mld EUR, a ich cena w 2022 r. przekroczyła 6 300 EUR/t.

Eksport UE opiera się na produktach mięsnych: przetworach i konserwach z mięsa (1602) oraz kielbasach (1601).

W 2025 r. kategoria 1602 wygenerowała 2,65 mld EUR (+46% wobec 2015 r.), a kielbasy (1601) – 1,49 mld EUR (+79%). Ceny obu tych grup wzrosły odpowiednio o 48% i 63%, co odzwierciedla rosnącą wartość dodaną unijnego eksportu. Eksport ryb (1604) również przekroczył 1,17 mld EUR, ale jego udział jest mniejszy niż w imporcie. Wyraźnie wyższe ceny eksportowe niż importowe w tych samych kategoriach świadczą o przewadze jakościowej unijnych producentów.

Polska wyróżnia się najwyższą specjalizacją eksportową wśród dużych gospodarek UE.

W 2025 r. wskaźnik RSCA dla Polski wyniósł 0,36 przy udziale w unijnym eksporcie działu sięgającym 14,0%. Tuż za nią plasują się Dania (RSCA 0,45; 4,6% udziału), Hiszpania

(0,34; 11,7%) oraz Litwa i Łotwa (odpowiednio 0,50 i 0,45). W imporcie dominują Hiszpania (1,26 mld EUR; wzrost o 86%) i Holandia (1,09 mld EUR; +20%), które pełnią rolę bram wejściowych dla surowców i półproduktów.

Produkcja unijna w 2024 r. osiągnęła 87,8 mld EUR, co oznacza przeszło czterokrotny wzrost od 2008 r.

Należy jednak podkreślić, że dane od 2022 r. mają obniżoną jakość i opierają się w dużej mierze na szacunkach. Mimo to ogólny trend wzrostu wartości produkcji jest spójny z rosnącą wartością eksportu i malejącą zależnością od dostaw spoza UE.

Źródła:

Porównanie segmentów produktowych

Specjalizacja eksportowa

Kierunki reporterów

Wielkość produkcji

Wnioski

Handel UE przetworami z mięsa i ryb w ciągu ostatniej dekady przeszedł od trwałego deficytu do stanu bliskiego równowagi. Sukces ten wynikał głównie z szybkiego wzrostu cen eksportowych przy stabilnym wolumenie, podczas gdy import zwiększał się wolniej i przy mniejszej dynamice cen. Geograficznie widoczne jest przesunięcie źródeł importu z Wielkiej Brytanii na kraje Ameryki Południowej i Azji, przy jednoczesnym umacnianiu pozycji USA jako drugiego rynku zbytu. Struktura towarowa odzwierciedla komplementarność – UE importuje przede wszystkim przetworzone ryby i owoce morza, a eksportuje wysoko przetworzone produkty mięsne i kielbasy, gdzie realizuje przewagę konkurencyjną. Polska, Dania i Hiszpania odgrywają kluczową rolę w unijnym eksporcie, a spadek wskaźnika zależności od importu potwierdza rosnącą autonomię sektora.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.